

כמה לרניסורה פנימית

טרטיוןף

קומדיה בשלש מערכות מאת מוליר

ט ר ט י ו ך

קומדיה בשל שמערכות

מאת מוליר

עברית: א. שלונסקי

ההצגה: י. ברטונוב וא. ברץ

הצייר: ראובן

החלק המוסיקלי: פורדהאוז בן ציסי

הרקודים: פי. ליוביץ

ה מ ש ת ת פ י ם :

אורגון	מ. בנימיני
פרנל, אמו	ת. יודלביץ
אלמירה, אשתו השניה	א. גובינסקה
מריאנה, בתו	ת. רובינס-הררי
דמיסי, בנו	ר. קלצ'קין
קליאנט, אחי אלמירה	מ. גנסיץ
וליר, ארושה של מריאנה	י. אביטל
טרטיוף (העיט הצבוע)	י. ברטונוב
דורינה, משרתת	ח. הנדלר
לויאל, שליח בית הדין	א. ברץ
קצין המשטרה	י. רובינשטיין

סגן הרגיסור: י. רובינשטיין

קפליטים: צפורה גרטנר

נעלים: ר. ברסוקר

חלבשות לגברות: איה ברגר

לגברים: א. דורף

טרטיוף המערים והצבוע הפר את שלום-הבית בבית אורגון. כצביעותו וכערמתו קנה את לב אורגון ואת לב אמו פרנל, לאהוב אותו ולהאמין בישרו, בתם לבו וכבדקתו.

מערכה ראשונה

כאשר בני הבית מכלים את זמנם בשעשועים וברקודים מתנפלת עליהם האם בקצף ומפסיקה את השמחה, כשהיא מחרפת ומגדפת את כולם על ההפקרות, הכורות והבערות שהם נוהגים בבית זה, שבו נמצא, האיש הישר היחידי בעולם ועוזבת את הבית מתוך נויפה וכעס. אורגון חוזר מהכפר ומבקש את דורינה המשרתת לספר לו על הנעשה בבית בשעת העדרו. דורינה יודעת את אהבתו הרבה לטרטיוף, שהיא למורת רוח יתר

בני הבית — מוסרת לו מתוך לגלוג על מנהגי טרטיוף הפראים ועל נכליו ומזימותיו, אך אורגון מקבל כל זאת בחבה. קליאנט גיסו מנסה לפקוח את עיניו ולהראות על רמאותו ועל נכליו, אולם אין הדבר עולה בידו. אורגון לא רק מוסיף ללכת כעור אחרי מזימות טרטיוף ולהאמין בצדקתו היתרה, הוא גם מודיע לבתו על החלטתו להשיאנה לטרטיוף הישר באדם. דורינה מקשיבה לשיחה ומנסה להוכיחו על המעשה הזה והוא אינו שם לב לדבריה ובכעס רב יגרשנה מעל פניו. דורינה מנסה דברים עם מריאנה, נזפת בה על חולשתה ומפתה אותה שתמרוד הפעם באביה, אך מריאנה אינה יכולה להתנגד לרצון האב. גם וליר נדהם למשמע הידיעה הזאת, שאורגון חזר מהבטחתו. הוא בא לשאול את פי מריאנה וכאשר נודע לו, כי אהובתו נכנעת למצות אביה — אם כי נגד רצונה — הוא מטיף לה מוסר והנאהבים והנעימים עומדים על סף הפירוד. דורינה מתערכת גם פה, משלימה ביניהם ומבטיחה לסדר את הענין לטובתם.

מערכה שניה

דמים הצעיר והלוחט נשבע בכל לבו להפר ולכבול את נשואי מריאנה עם טרטיוף. דורינה מרגיעה אותו ומודיעה לו שהענין כבר ירדו אלמורה, שלקחה שבי את לב טרטיוף הצבוע ביפיה. היא תכריחהו להסתלק מנשואיו עם מריאנה. טרטיוף עם אלמורה משהחלים באין אחר אתם. דמים מקשיב מאחורי הפרגוד לשיחתם. העיט הצבוע מתורה באהבתו אליה ומנסה לצודה ברשתו. היא מאיימת עליו שתספר לבעלה כאם לא יסתלק מנשואיו עם מריאנה. דמים מתפרץ פתאום ממחבואו ומתוך שמחה לאיד הוא מאיים, שמעתה יודע לכל מי הוא הרמאי והמתעתע, אשר הכה בסנורים את אבא ובנכליו ומזימותיו הוא מרמה את כולם. הוא מספר לאורגון את כל מה ששמע. אורגון עומד נבוך ומחכה לתשובה, אך טרטיוף הערום נאחו שוב בערמוניותו, מאשר את דברי דמים ומודה על פשעו. אורגון מקבל את דברי דמים כעלילה ומגרשהו מעל פניו. ביתר תוקף הוא מחליט להשיא את מריאנה בתו לטרטיוף ומעביר על שמו גם את כל רכושו.

מערכה שלישית

קליאנט מדבר גלויות עם טרטיוף, מוכיחו על פניו על צביעותו ועל ערמוניותו, אך טרטיוף מעמיד פני תם ואיש ישר ובצער, על שאין מכינים לרוחו, הוא מודיע שהכל הוא עושה על פי צו משמים. אורגון מכיא את כתב הנשואין למריאנה. הוא אוטם את אזניו מתחנני בתו שיחזור מדעתו. היא מאיימת שתעזוב את הבית ותלך אל בית המנזר והוא בשלו: „את תנשאי אליו, בתי, ואנו נתמוגג מנחת". אלמורה מחליטה לגלות את הכל. היא מסתירה את בעלה תחת השולחן, מזמינה אליה את טרטיוף ומעמידה פנים כאילו היא אוהבת אותו. העיט הצבוע אינו מאמין בתחילה לדבריה ומבקש הוכחות לאהבתה, אך לבסוף הוא נלכד ומתחיל לרקום ולבצע את מזימותיו. אורגון השומע את כל השיחה, נוכח סוף־סוף בצביעותו ורוצה לגרשהו מביתו, אולם הן כל רכושו שייך עתה לטרטיוף... וזה האחרון מודיע שעליו, על אורגון, לצאת מן הבית. כל בני הבית באים במכוכה ומלאי יאיש. רק פרנץ עודנה מאמינה בטרטיוף: „כל איש צדיק נרדף משנאה!" שלוח בית הדין מכיא הודעה משפטית על כל הבית, מטלטליו והרכוש, שמהיום הועבר על שם טרטיוף בהתאם לתווה שיש בידו וכי על מר אורגון עם ב"ב הוטל לעזוב מחר בבוקר את הכל. וליר נודע כי טרטיוף הלשין על אורגון בפני הרשות. הוא ממהר לבוא, מציע לאורגון כסום ומאיץ בו כי ימלט על נפשו. כל בני הבית מלזים אותו, אך הנה מופיע בפתח הבית טרטיוף בלזות קצין המשטרה, המודיע לאורגון שהוא אסור. כולם מתנפלים על טרטיוף ומאשימים אותו כמעשה רשע ומזימה. אך הוא אינו שם לב לכל אלה ודורש שיאסרו את אורגון מיד. אולם הקצין מודיע שטרטיוף אסור בשם המלך וכי שמח הוא מאוד על כי עלה סוף־סוף בידו לתפוס את טרטיוף הנוכל. ואת אורגון הוא משחרר ומשיב לו את כל רכושו.

מסמר העונה

ה
ס
י
נ
ר
י
ה

ל
ט
י
ף